

Temelji uspješne i sretne porodice (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subehti

24. muharemu 1445. god. po Hidžri / 11. august. 2023.

Hvala Allahu, stvorio je stvorenja i uputio ih, naredio im je i zabranio, i nije ih ostavio da lutaju. Postavio im je znamenja i putokaze. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, dostavio je poslanicu, ispunio emanet i savjetovao ummet, neka su na njega Allahova milost, i na njegovu porodicu, ashabe i sve one koji su ih slijedili i slijede do Sudnjeg dana.

Oporučujem sebi i vama bogobožnost, ona je put uspjeha, i put sreće na ovom i budućem svijetu.

Porodica je temelj izgradnje društva i prva cigla u njegovoj građevini.

Zbog iznimne važnosti porodice i visokog položaja u društvenoj hijerarhiji, dobila je zasluženu pažnju u zakonodavstvima i normama kojima se regulišu prava i obaveze i određuju specifične uloge bračnih drugova, shodno njihovim fizičkim i psihičkim predispozicijama, a koje odgovaraju njihovim kompetencijama i mogućnostima.

Nema sumnje da svaki supružnik želi izgraditi stabilnu porodicu, koja će posjedovati osnovne pretpostavke lijepog i ugodnog života i prosperitetne budućnosti za njihovu djecu, njih same i njihovo društvo.

Žena ima svoju ulogu u porodici koju niko, osim nje, ne može izvršiti i popuniti.

Ona je odgajatelj, savjetodavac i glas razboritosti.

Ona je snažna potpora mužu, čvrsti stub porodice, nepresušna nježnost i neizmjerena milost.

Njen gubitak je nenadoknadiv i iz temelja potresa porodično prijestolje.

Neizvršenje ove uloge ne slabi samo porodicu nego potresa temelje cijelog društva.

Važno je napomenuti da nijedna organizacija, firma ili institucija ne može uspješno funkcionisati bez vođe koji će upravljati njenim poslovima i brinuti se o njoj. Uzvišeni kaže: "Muškarci vode brigu o ženama zato što je Allah dao prednost jednima nad drugima i zato što oni troše imetke svoje." (En-Nisa, 34)

El-kivametu – tutorstvo, skrbništvo, o kojem govori ovaj ajet, vrsta je uprave koja daje pravo mužu da upravlja i rukovodi poslovima porodice. On je njen povjerenik, brine se o njoj, štiti je i trudi se da svojoj ženi i djeci obezbijedi osnovne životne potrebe, kao što su: jelo, piće, smještaj, opskrba, i neophodna naobrazba.

Skrbništvo nad porodicom je počast za čovjeka, ali i obaveza, dodatna odgovornost i teret.

Pogrešno je da se žena buni protiv kivame – muževog skrbništva nad porodicom, i da se miješa u poslove kojima je Allah zadužio muškarce, kao što je pogrešno da muž upravlja porodicom izvan okvira plemenitog šerijata, a i jedna i druga stvar izlažu porodicu i društvo velikoj opasnosti.

Svjedoci smo da neki muškarci/muževi pogrešno razumiju i primjenjuju kivamu, tako što je koriste kao isukani mač za provođenje samovolje, tiranije i prisile. Oni su u kući gospodari čija se riječ, naredba ili zabrana ne odbija, i čije se mišljenje ne propituje. Odlučuju o sudbinama svojih supruge bez njihove volje. Također, takvi kivamu koriste da bi umanjili vrijednost žene i da bi je opteretili preko njenih mogućnosti ili materijalno i moralno ponizili. Takvo ponašanje ograničava sposobnosti i mogućnosti supruge, srozava njenu ličnost, umanjuje njen doprinos u preuzimanju odgovornosti i odgoju djece i uništava duh samoinicijativnosti u cijeloj porodici.

Neki muževi shvatili su kivamu – skrbništvo, tutorstvo isključivo kao obavezu osiguranja osnovnih egzistencijalnih potreba (hrane, pića i smještaja), zanemarujući pri tome suštinu odgovornosti i emaneta koje ona sa sobom nosi.

Potpuno su zanemarili svoje obaveze, skinuli sa sebe odgovornost i zaboravili su ili se prave da su zaboravili da će za to biti pitani na Sudnjem danu. Kuća im služi samo

kao prenoćište, a sve prije i poslije toga, u njihovim životima, dešava se izvan nje, lumpovanje do dugo u noć, igra i zabava, kao da nemaju nikakvu obavezu i odgovornost.

Ove pogrešne prakse stvaraju porodice sa krhkim vezama, klimavim strukturama, koje lako pucaju i upadaju u zamke ljudi sa lošim namjerama i destruktivnim idejama.

Kivama – skrbništvo, tutorstvo je obavezujući propis, za koji se veže nagrada i kazna. Ako muž izvrši svoju obavezu prema porodici na propisan način, bit će nagrađen, a ako je zapostavi ili samo djelimično izvrši, izložio je samog sebe Allahovoj kazni.

Da bi izvršio ovu obavezu, potrebno je da se okiti svojstvima pravog vođe, da ima istančan osjećaj odgovornosti i svijest o vrijednosti emeneta kojim ga je Allah uzvisio i obavezao, da savjesno upravlja ovom časnom institucijom, u skladu sa šerijatskim propisima, a u teškim situacijama bude odmjeran i postupi racionalno, da bude blag u stanju afekta i strpi se u naletu srdžbe. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Najpotpunijeg imana su vjernici najljepšeg ponašanja, a najbolji među vama su oni koji su najbolji prema svojim ženama."

Jedan od zahtjeva kivame je podsticanje na pokornost Allahu i izvršavanje islamskih propisa, namaza i posta. Uzvišeni kaže: "Naredi čeljadi svojoj da namaz obavljaju i istraj u tome!" (Taha, 132)

U kivamu spada i lijep odnos prema supruzi, kao što kaže Uzvišeni: "S njima lijepo živite." (En-Nisa, 19)

Lijep život sa suprugom podrazumijeva lijep odnos prema njoj, obraćanje lijepim riječima, dijalog, neopterećavanje preko mogućnosti, unošenje radosti u njeno srce, pružanje podrške, prelazak preko pogreške, praštanje, izbjegavanje grubosti i žestine i uljepšavanje za nju. Ibn Abbas, radijallahu anhum, rekao je: "Volim da se uljepšam za suprugu, kao što volim da se ona uljepša za mene."

Ono, također, podrazumijeva da ne širi suprugine tajne, ne otkriva njene mahane, ne vrijeđa i ne proklinje nju i njenu porodicu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Vjernik ne vrijeđa, ne proklinje, ne govori bestidne i proste riječi" (Tirmizi);

“Jedan od najgorih ljudi kod Allaha na Sudnjem danu bit će onaj koji priđe svojoj supruzi, ona mu se povjeri, pa on proširi njenu tajnu” (Muslim).

Sve naprijed navedeno sadržano je u riječima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: “Oporučujte jedni drugima lijep odnos prema ženama.” (Buhari i Muslim)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, lijepo se odnosio prema svojoj porodici, bio je ljubazan, blag i darežljiv prema njima, šalio se sa svojim suprugama, utrkiavao se sa Aišom, majkom pravovjernih, radijallahu anha, umiljavao joj se i brinuo o njenim potrebama.

Kada je Aiša, radijallahu anha, upitana šta je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, radio u kući, rekla je: “Bio je na usluzi svojoj porodici.”

Šūra – dogovaranje je princip koji islam preporučuje, a njegovo oživljavanje u porodici osnažuje porodicu i podstiče njene članove da uzmu aktivno učešće u porodičnim poslovima i preuzmu svoj dio odgovornosti. Uzvišeni kaže: “A ako njih dvoje na lijep način i sporazumno odluče dijete odbiti, to nije grijeh.” (El-Bekara, 233)

Supruga je partner u životu i odgovornosti, i u stanju je – sa onim čime ju je Bog obdario, razumom, srcem i emocijama – da iznese, pa čak i da nametne svoje mišljenje, šerijat joj je povjerio upravljanje domom i brigu o mužu i djetetu, a to iziskuje učešće u donošenju odluka, izražavanje mišljenja, slušanje njenog mišljenja, poštovanje i uvažavanje. Ako se muž i žena razidu u mišljenju, konačna riječ pripada mužu i on ima pravo na pokornost u onome što je ispravno i dobro, a ne na apsolutnu pokornost, jer Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Nema pokornosti u grijешenju prema Allahu, pokornost je samo u dobročinstvu.” (Buhari i Muslim)

Ono što je potrebno znati jeste da je, prema propisima Kivame, žena dužna izvršavati svoje obaveze prema mužu, a jedna od tih obaveza je da se pokorava u dobročinstvu, da ne izlazi iz kuće bez njegove dozvole, ne pušta u kuću osobe koje njen muž prezire i da brine o mužu i djeci. Ženin ugled i vrijednost je u pokornosti mužu.

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Donosite salavate, Allahovi robovi, na poslanika Pravog puta, to vam je naredba od Allaha u Njegovoj knjizi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Molim Allaha da i meni i vama podari blagoslov u časnom Kur'anu, i da podari da nam koriste njegovi ajeti i mudra opomena. Rekoh ovo i od Uzvišenog Allaha tražim oprost za sebe, za vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i On je milostiv.

